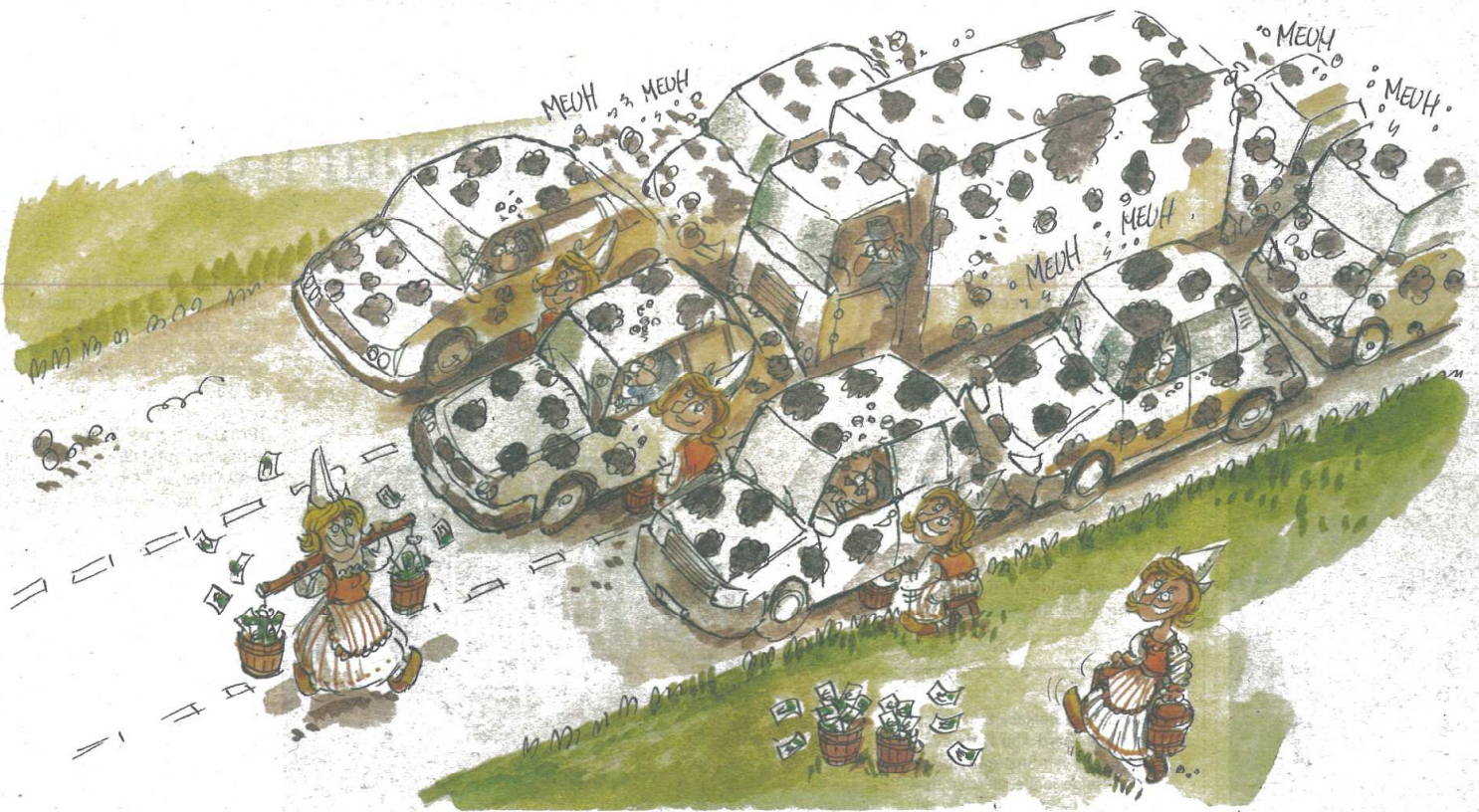

VIJF VRAGEN

© Joris Snaet

PROTEST TEGEN REKENINGRIJDEN LAAIT OP

Filevrij tegen een prijs

Rekeningrijden, kilometerheffing. Experts praten er lang over. Maar plots wordt het concreet met een proefproject en schiet de burger in een kramp. 100.000 handtekeningen prijken al op een petitie. 'Maar als er minder files van komen, zal iedereen er voordeel bij hebben.'

VAN ONZE REDACTEUR

TOM YSEBAERT

BRUSSEL | Een petitie tegen rekeningrijden verzamelde in geen tijd 100.000 handtekeningen. Het begon in Wallonië, maar kreeg snel ook Vlaamse aanhang. Dat toont aan dat deze materie zeer gevoelig ligt bij de bevolking en je kunt er van op aan dat politici in dit electorale jaar daar niet ongevoelig voor blijven.

In *De Zevende Dag* op Één liet de SP.A al verstaan niet voor het idee gewonnen te zijn. 'Als de mensen betalen en nog in de file staan zijn ze in 't zak gezet,' verklaarde Bart Van Malderen, fractieleider in het Vlaams Parlement. Kamerlid Jef Van den Bergh (CD&V) twitterde dan weer: 'Wie met mobiliteit bezig is, weet dat #rekeningrijden eraan komt. Hoe juist, moet uitgezocht worden.'

1. Waarom deze plotse commotie?

De discussie over zin en onzin van rekeningrijden is zo oud als de straat. Deze nieuwe opstoot kwam er omdat binnenkort een proefproject begint met kilometerheffing voor personenwagens in de

drie gewesten (Vlaanderen, Brussel, Wallonië). Een kilometerheffing – je betaalt per gereden kilometer, de prijs is afhankelijk van de weg en het tijdstip – is één vorm van rekeningrijden.

De proef begint eind februari. 1.200 autobestuurders zullen in straal van 30 km rond Brussel (de zogeheten GEN-zone) het systeem uittesten. En dat gedurende acht weken.

Er worden daarbij tarieven gehanteerd van 9 eurocent per km in de spits in de stad; buiten de spits is het halve prijs, 's nachts betaal je niets.

In hoeverre sturen deze tarieven de mobiliteitskeuzes van de deelnemers? Zijn er verschillen tussen de inkomensgroepen? Op dat soort vragen wil het project een antwoord kennen.

De bedragen zijn op maat van het proefproject. Mocht het systeem ooit nationaal uitgerold worden, dan zullen er andere tarieven gelden.

2. Komt het er?

De beslissing van de gewesten zal afhangen van de resultaten van het proefpro-

ject. De politieke animo is niet groot. Wat er wel zeker komt, is een kilometerheffing voor vrachtwagens, in 2016. 'Die is minder op het bestrijden van de files gericht en is vooral een manier om de wegretzen die schade aan onze wegen veroorzaken daarvoor te laten betalen,' zegt Sven Maerivoet van studie bureau Transport & Mobility Leuven, dat betrokken was bij een eerder kleiner proefproject in Leuven.

3. Bestaat rekeningrijden al ergens?

Voor personenwagens niet in de vorm en de schaal die het bij ons zou krijgen. Je hebt wel péage, zoals in Frankrijk of stadstol, zoals in Londen (10 pond, alstublieft) en in Stockholm. In Stockholm stemden de stadsbewoners voor, na een testfase, de randbewoners tegen.

4. Voor wie is het een goede zaak?

De kilometerheffing zou de huidige verkeersbelasting en de belasting op inverteersstelling vervangen. In die zin is ze eerlijker: de weggebruiker betaalt, zoals de vervuiler betaalt in het afval-verhaal.

'Autorijden wordt niet duurder, de kostprijs wordt gerichter,' zegt Maerivoet. 'Wie vandaag een auto heeft maar er weinig mee rijdt, zou beter af moeten zijn. Bijvoorbeeld wie met de fiets of de trein naar het werk gaat. Wie heel veel in de drukste gebieden in de spits rijdt, zal op een pittige factuur afsteveneren. Uiteindelijk zou iedereen er beter van worden – als het de files korter maakt. Maar dat filevrij rijden zal dus een prijs hebben.'

5. Waarom zijn de reacties zo heftig?

'De negatieve reacties van de petitie zijn voorspelbaar,' zegt Sven Maerivoet. 'Niet verwonderlijk als je het als volgt formuleert: "het is ontoelaatbaar dat we moeten betalen om ons te verplaatsen naar vrienden en familie". Natuurlijk onderschrijft iedereen dat. Maar daar gaat het helemaal niet over. Het domste wat we kunnen doen, is er een gepolariseerd referendum over houden. We moeten de resultaten van het proefproject afwachten vooraleer we er zinnige dingen over kunnen zeggen.'